

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ αριθμ. 175/2012
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΤΜΗΜΑ Ε΄

Συνεδρίαση της 20^{ης} Μαρτίου 2012

ΣΥΝΘΕΣΗ:

Πρόεδρος: Βασίλειος Κοντόλαιμος. Αντιπρόεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Ιωάννης Τρίαντος, Πέτρος Τριανταφυλλίδης, Ιωάννης Διονυσόπουλος, Παρασκευάς Βαρελάς, Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Βασιλική Πανταζή, Βασιλική Τύρου, Κουήν Χουρμουζιάν, Γεώργιος Ανδρέου Νομικοί Σύμβουλοι του Ν.Σ.Κ.

Αρ Ερωτήματος: Το υπ ΑΠ Φ30212/25971/794/9.1.2012 έγγραφο της Διεύθυνσης Πρόσθετης Ασφάλισης Τμήμα Γ΄ της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ: Ερωτάται.

Α) Εάν ο νέος ασφαλισμένος μηχανικός ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο Μ.Ε.ΕΠ. και ασφαρίζεται υποχρεωτικά βάσει του άρθρου 20 του Ν. 3518/06 στον Κλάδο Εφάπαξ Παροχών του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε., (νυν Τομέας Εφάπαξ Παροχών Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων του Ε.Τ.Α.Α.) υπάγεται υποχρεωτικά και στην ασφάλιση του Ταμείου Πρόνοιας Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (νυν Τομέας Πρόνοιας Εργοληπτών Δημοσίων Έργων) βάση του καταστατικού αυτού.

Β) Εάν η εγγραφή του νέου μηχανικού στα Μ.Ε.ΕΠ. λογίζεται ως κτήση ιδιότητας ή αυτοαπασχόλησης, και σε καταφατική απάντηση, εάν από την κτήση της ιδιότητας ή της αυτοαπασχόλησης του εργολήπτη παρέχεται η δυνατότητα της επιλογής του φορέα πρόνοιας, βάση του άρθρου 39 του Ν. 2084/92, όπως ισχύει σήμερα.

Γ) Στην περίπτωση της υποχρεωτικής ασφάλισης του νέου ασφαλισμένου μηχανικού εργολήπτη, μόνο στον κλάδο πρόνοιας του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. (νυν Τομέα Πρόνοιας Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων του Ε.Τ.Α.Α.) εάν υφίσταται υποχρέωση βάση της Υ.Α. Α.48271 της 26Αυγ./9Σεπτ. 1960 να προσκομίζει ο μηχανικός εργολήπτης κατά τη συμμετοχή του σε δημόσιους διαγωνισμούς δημοσίων έργων και βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας του Τομέα Πρόνοιας Εργοληπτών Δημοσίων Έργων και αντίστοιχα εάν ο Τομέας αυτός υποχρεούται να χορηγεί τη βεβαίωση αυτή.»

Εισηγήτρια: Σοφία Παναχράντου-Αναγνώστου Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Επί του ως άνω ερωτήματος το Ε΄ Τμήμα του Ν.Σ.Κ γνωμοδότησε ως ακολούθως:

Ι. Εφαρμοστές διατάξεις:

1) Με το άρθρα 1 και 2 του ν.2084/1992(ΦΕΚ Α΄165) «Αναμόρφωση Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις» ορίζεται ότι:

Άρθρο 1. Χαρακτήρας Κοινωνικής Ασφάλισης

« Η ασφάλιση στους οικείους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και το Δημόσιο είναι υποχρεωτική και καταλαμβάνει τα πρόσωπα κατά την διάρκεια της απασχόλησης τους, επιφυλασσομένων των διατάξεων περί προαιρετικής ασφάλισης.

Άρθρο 2. Εννοιολογικοί προσδιορισμοί.

Στον παρόντα νόμο οι παρακάτω όροι σημαίνουν αντίστοιχα:

1. Απασχόληση: Η προς βιοπορισμό παροχή εξαρτημένης εργασίας ή ανεξαρτήτων υπηρεσιών.

2. Αυτοαπασχολούμενοι: Οι λοιποί, πλην μισθωτών, ασφαλισμένοι. 3...

4. Φορείς κοινωνικής ασφάλισης: Όλα τα ασφαλιστικά Ταμεία και οργανισμοί που λειτουργούν με τη μορφή Ν.Π.Δ.Δ. και υπάγονται στην εποπτεία του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων".

Επίσης φορείς ασφάλισης νοούνται τα Ταμεία ή Κλάδοι ή Λογαριασμοί, που λειτουργούν με την μορφή ν.π.ι.δ οι υπηρεσίες και κάθε άλλος φορέας ανεξαρτήτως ονομασίας και νομικής μορφής, που χορηγούν περιοδικές παροχές υπό τύπο συντάξεων (κύριες και επικουρικές), βοηθημάτων ή μερισμάτων ή παροχές ασθένειας ή Εφάπαξ βοηθήματα εφόσον καταβάλλεται εργοδοτική εισφορά ή κοινωνικός πόρος.

Δεν θεωρούνται φορείς ασφάλισης κατά την έννοια του παρόντος νόμου τα Κεφάλαια Αποκαταστάσεως Φορτοεκφορτωτών (Κ.Α.Φ.).

Παρατήρηση; το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 αντικαταστάθηκε ως άνω διά του άρθρου 11 παρ. 1 του Ν. 2227/1994 (Α' 129).

Άρθρο 39 του ίδιου ως άνω νόμου .1. Υποχρεωτική ασφάλιση επιτρέπεται σε ένα φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο, ένα φορέα επικουρικής ασφάλισης, ένα φορέα ασφάλισης ασθένειας και ένα φορέα ασφάλισης πρόνοιας. 2. Τα πρόσωπα, για τα οποία προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις υποχρεωτική ασφάλιση σε περισσότερους του ενός ασφαλιστικούς φορείς, ασφαλίζονται υποχρεωτικά σε ένα φορέα, τον οποίο επιλέγουν με δήλωσή τους, που υποβάλλεται κάθε φορά σε όλους τους αρμόδιους φορείς και τους οικείους εργοδότες, εντός έξι (6) μηνών από την ανάληψη της δεύτερης απασχόλησης μισθωτής ή αυτοαπασχόλησης - ή την απόκτηση της ιδιότητας,

Σε περίπτωση μη υποβολής δήλωσης εντός της παραπάνω προθεσμίας η υποχρεωτική ασφάλιση χωρεί στο φορέα που υπάγεται η κατά το πρώτον αναληφθείσα μισθωτή απασχόληση ή αυτοαπασχόληση ή η ιδιότητα, **με εξαίρεση την ασφάλιση στο Ταμείο Συντάξεων και Αυτασφάλισης Υγειονομικών και στο Ταμείο Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών δημοσίων έργων, η οποία είναι υποχρεωτική.**

Προκειμένου για πρόσωπα τα οποία μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν έχουν προβεί σε επιλογή ή έχουν απωλέσει το σχετικό δικαίωμα, καθώς και για τα πρόσωπα της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 2335/1995 η εξάμηνη προθεσμία αρχίζει από την ισχύ του νόμου αυτού, τυχόν δε καταβληθείσες μέχρι την υποβολή της δήλωσης επιλογής ασφαλιστικές εισφορές στο φορέα που δεν επιλέγεται, δεν επιστρέφονται.

Όλα τα παραπάνω πρόσωπα ασφαλίζονται υποχρεωτικά στους φορείς ασθένειας, επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας που αντιστοιχούν στο συνταξιοδοτικό φορέα κύριας ασφάλισης επιλογής τους.

Εάν το ασφαλιστικό καθεστώς επιλογής δεν περιλαμβάνει όλους τους κλάδους ασφάλισης, οι οποίοι υφίστανται στο ασφαλιστικό καθεστώς, στο οποίο τα παραπάνω πρόσωπα μπορούσαν να υπαχθούν λόγω ιδιότητας ή μισθωτής απασχόλησης ή αυτοαπασχόλησης, τότε τα πρόσωπα αυτά, ως προς τους ελλείποντες κλάδους, ασφαλίζονται υποχρεωτικά στους

αντίστοιχους κλάδους του ασφαλιστικού καθεστώτος στο οποίο μπορούσαν να υπαχθούν λόγω ιδιότητας ή μισθωτής απασχόλησης ή αυτοαπασχόλησης."

Η παρ.2 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.1 άρθρ.16 Ν.2556/1997 Α 270/24.12.1997 "Εφόσον επιθυμούν, τα πρόσωπα αυτά δύνανται να ασφαλιστούν προαιρετικά και σε περισσότερους του ενός φορείς, αν αυτό προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία, ύστερα από σχετική αίτηση που υποβάλλεται στον αριθμό φορέα εντός της παραπάνω εξάμηνης προθεσμίας. Στην περίπτωση αυτή υποχρεούνται στην καταβολή του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένου, εργοδότη και Κράτους των προβλεπόμενων από τις ισχύουσες διατάξεις για τον οικείο φορέα".

Τα τελευταία εδάφια της παρ.2 προστέθηκαν με το άρθρ.75 Ν.2676/1999 ΦΕΚ 1/5.1.1999. Η ισχύς της διάταξης αυτής ανατρέχει στην ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 2556/1997, τυχόν δε αιτήσεις που έχουν υποβληθεί μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, καθώς και όσες υποβληθούν εντός εξαμήνου από τη δημοσίευση του παρόντος θεωρούνται εμπρόθεσμες.

Κατά την παράγραφο 2 άρθρου 61 Ν.3996/2011, ΦΕΚ Α 170/5.8.2011:" 2. Στο τέλος της παρ. 1α του άρθρου 2 του ν. 3865/2010 (Α` 120) προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Σε περίπτωση που για τα ανωτέρω πρόσωπα προκύπτει σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία υποχρεωτική ασφάλιση στο Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.), έχουν εφαρμογή οι καταστατικές διατάξεις των τομέων αυτών. Ειδικά για όσους από τους ανωτέρω έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση από 1.1.1993 και εφεξής εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 2084/1992, όπως ισχύει.» Τα ανωτέρω εφαρμόζονται από 1.1.2011 και εφεξής.

Στο άρθρο 43 παρ.1 του ν.2084/1992 ορίζεται ότι:

«1. Οι διατάξεις των άρθρων 22 έως 43 του παρόντος νόμου έχουν εφαρμογή για τους ασφαλισμένους, οι οποίοι υπάγονται για πρώτη φορά στην υποχρεωτική ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης από 1.1.1993 και μετά, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις....»

2). Στο άρθρο 6 παρ 1 του ν 2326/1940: Περί ΤΣΜΕΔΕ. ίδρυση-οργάνωση-πόροι κλπ ορίζεται ότι:

Άρθρο 1 «Ιδρύεται «Ταμείον Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων», εν τοις εφεξής «Ταμείον »καλούμενον, όπερ αποτελεί ίδιον νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, εδρεύον εν Αθήναις.

Άρθρ.2. «1.. Σκοπός του Ταμείου είναι η παροχή συντάξεως η εφ'άπαξ βοηθήματος εις τους μετόχους, οι οποίοι παύουσι να εξασκώσι το επάγγελμα, ως και τας οικογενείας αυτών. ...άρθρ.3..4...5...

Άρθρ.6.1. Μετέχουσιν υποχρεωτικώς του ταμείου πάντες οι δικαιούμενοι να ωσι μέλη του Τεχνικού Επιμελητηρίου και αφ' ης ήρξαντο αι καταβολαί των συνδρομών αυτών εις τούτο, ως και άπαντες οι εν Ελλάδι ασκούντες το επάγγελμα του εργολάβου δημοσίων έργων, βάσει πτυχίου του Υπουργείου

Συγκοινωνίας, οίτινες εγγράφονται υποχρεωτικώς εις τάς ανά το Κράτος εργοληπτικές Οργανώσεις.»

3). Στο νομό 3518/2006, ΦΕΚ Α 272/21/12/2006) Αναδιάρθρωση των κλάδων του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) και ρύθμιση άλλων θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, στο Μέρος Α' στο **άρθρο 1 Αναδιάρθρωση και λειτουργία των κλάδων, ορίζεται:**

1. Στο Ταμείο Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.), που διέπεται από τις διατάξεις του α.ν. 2326/1940 "περί Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε." (ΦΕΚ 145 Α') και του ν. 915/1979 "Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της περί Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. νομοθεσίας" (ΦΕΚ 103 Α'), όπως ισχύουν, λειτουργούν από την πρώτη του επόμενου της δημοσίευσης του παρόντος μήνα οι κάτωθι κλάδοι που αναδιαρθρώνονται ως εξής:

α) κλάδος κύριας σύνταξης β) κλάδος επικουρικής ασφάλισης γ) κλάδος υγείας τεχνικών (Κ.Υ.Τ.) δ) κλάδος εφάπαξ παροχών και ε) κλάδος ειδικών παροχών.

Στο άρθρο 18 του Κεφαλαίου Γ' **Κλάδος Εφάπαξ Παροχών** του ως άνω νόμου, ορίζεται: **Σκοπός του Κλάδου Εφάπαξ Παροχών** είναι η χορήγηση εφάπαξ παροχής στα πρόσωπα που είναι ασφαλισμένα ή σε περίπτωση θανάτου στα μέλη της οικογένειάς τους.

Στο άρθρο 20 του ως άνω νόμου, ορίζεται: Στην ασφάλιση του Κλάδου υπάγονται υποχρεωτικά:

α) οι μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένοι στο Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. εφόσον δεν υπάγονται στην ασφάλιση άλλου φορέα πρόνοιας για τη λήψη εφάπαξ βοηθήματος με εξαίρεση την ασφάλιση στο Ταμείο Πρόνοιας Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Π.Ε.Δ.Ε.), β) **οι μετά την 1.1.1993 ασφαλισμένοι στο Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε..**

Στο άρθρο 27 του ως άνω νόμου Ρύθμιση λοιπών θεμάτων, ορίζεται:

1. Για την είσπραξη των εισφορών των Κλάδων Επικουρικής Ασφάλισης, Εφάπαξ και Ειδικών Παροχών εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας που διέπει τον κλάδο κύριας σύνταξης. Οι διατάξεις της νομοθεσίας που διέπουν τον κλάδο κύριας σύνταξης εφαρμόζονται και για τα λοιπά θέματα των Κλάδων του προηγούμενου εδαφίου τα οποία δεν ρυθμίζονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου....2...3...

4. Οι παράγραφοι 5 και 6 του άρθρου 7 του α.ν. 2326/ 1940 (ΦΕΚ 145 Α') αντικαθίστανται ως εξής:

"5. Εργολήπτης δεν γίνεται δεκτός σε δημοπρασία οποιουδήποτε Τεχνικού Έργου, εάν δεν συνυποβάλει στις επιτροπές δημοπρασίας βεβαίωση του Ταμείου περί καταβολής ή διακανονισμού των οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών. Οι βεβαιώσεις ασφαλιστικής ενημερότητας ισχύουν για έξι (6) μήνες για τους ελεύθερους επαγγελματίες και τέσσερις (4) μήνες για τις εταιρείες που απασχολούν μισθωτούς μηχανικούς.

6. Δεν επιτρέπεται στις υπηρεσίες του Δημοσίου, των δήμων και κοινοτήτων, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών, που προβλέπονται από το άρθρο 12 του π.δ. 178/2000 (ΦΕΚ 165 Α'), η θεώρηση ή έγκριση μελετών, προϋπολογισμών, εκθέσεων, γνωματεύσεων, που εκδίδονται από μετόχους του Ταμείου, αν δεν προσαχθεί η κατά την παράγραφο 5 βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας."5...6...7...

4). Στο ν 3655/2008(ΦΕΚΑ'58) Διοικητική και οργανωτική μεταρρύθμιση του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης και λοιπές ασφαλιστικές, Κεφάλαιο Γ' ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕ νυν (ΕΤΑΑ), στο άρθρο 25 ορίζεται :

1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), με την επωνυμία Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (ΕΤΑΑ), αποκαλούμενο στις επόμενες διατάξεις "Ενιαίο Ταμείο", το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και έχει έδρα την Αθήνα. Το Διοικητικό Συμβούλιο και οι ενιαίες υπηρεσίες του Ταμείου στεγάζονται στο κτίριο του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Υπαλλήλων Φαρμακευτικών Εργασιών επί της οδού Χαλκοκονδύλη 56. Έναρξη λειτουργίας του Ενιαίου Ταμείου ορίζεται η 1η του έκτου μήνα μετά το μήνα δημοσίευσης του παρόντος.

2. Το Ενιαίο Ταμείο συγκροτούν τέσσερις (4) κλάδοι: α) κλάδος κύριας ασφάλισης, β) κλάδος επικουρικής ασφάλισης, γ) κλάδος πρόνοιας και δ) κλάδος υγείας.

3. Σε κάθε κλάδο του Ενιαίου Ταμείου εντάσσονται, από την έναρξη λειτουργίας του, τα παρακάτω Ταμεία και κλάδοι, ως Τομείς με πλήρη λογιστική και οικονομική αυτοτέλεια έκαστος. Ειδικότερα:

Α) Στον κλάδο κύριας ασφάλισης εντάσσονται: α) ο κλάδος κύριας σύνταξης του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων

(ΤΣΜΕΔΕ), ως Τομέας Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ), β) ...γ)...

Β) Στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης εντάσσονται: α) ο κλάδος επικουρικής ασφάλισης του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ), ως Τομέας Επικουρικής Ασφάλισης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, β) ...γ)...

Γ) Στον κλάδο πρόνοιας εντάσσονται: α) ο κλάδος εφάπαξ παροχών του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ), ως Τομέας Πρόνοιας Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, β) ...γ) ..δ) ...ε) ...στ) ...ζ) ... η) το Ταμείο Πρόνοιας Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΠΕΔΕ), ως Τομέας Πρόνοιας Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΠΕΔΕ) και θ) ο κλάδος ειδικών παροχών ΤΣΜΕΔΕ ως Τομέας Ειδικών Παροχών Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων....

4. Οι ανωτέρω Τομείς του Ενιαίου Ταμείου διέπονται από τις οικείες καταστατικές διατάξεις των αντίστοιχων εντασσόμενων Ταμείων και κλάδων, οι οποίες καθίστανται εφεξής καταστατικές διατάξεις των Τομέων αυτών, καθώς και τις διατάξεις της γενικότερης νομοθεσίας, όπως αυτές εκάστοτε ισχύουν. 5... 6. Στους Τομείς μεταφέρονται όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ασφαλισμένων και συνταξιούχων των εντασσόμενων Ταμείων και κλάδων, ανεξάρτητα από τη χρονική περίοδο ασφάλισης τους.

7. Εκκρεμείς αιτήσεις κατά το χρόνο έναρξης λειτουργίας του Ενιαίου Ταμείου για την παροχή κύριας και επικουρικής σύνταξης, εφάπαξ βοηθήματος και παροχών υγείας εξετάζονται από τον αντίστοιχο Τομέα του κάθε κλάδου.

5). Στο Ν.Δ. 75 της 29 Αυγούστου /2 Σεπτεμβρίου 1946 (Α` 261). Περί συστάσεως Ταμείου Πρόνοιας Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΠΕΔΕ),ορίζεται:

Αρθρ. 1. α) **Συνιστάται** Ταμείον Πρόνοιας των απανταχού της Ελλάδος εργοληπτών Δ.Ε. των κεκτημένων πτυχίων εργολήπτου Δημοσίων Έργων.

β) Έδρα του Ταμείου τούτου ορίζονται αι Αθήναι.

γ) **Σκοπός** του Ταμείου είναι η αποσυμφόρησης της τάξεως των Εργοληπτών δι' εθελουσίας εξόδου , μετά χορηγήσεως εις τους εξερχομένους τούτους αναλόγου χρηματικού ποσού εφ' άπαξ ή και εις περισσότερας δόσεις, ως και η χορήγησις εφ' άπαξ χρηματικού ποσού εις τον

οπωσδήποτε αποχωρούντα ή παραιτούμενον της ασκήσεως του εργοληπτικού επαγγέλματος εργολήπτην Δ. Ε. , ή εν περιπτώσει θανάτου τούτου προ της εκ του επαγγέλματος αποχωρήσεώς του εις τα κατά Νόμον δικαιούμενα μέλη της οικογενείας του καθώς και η ομοία χορήγησις εις τους αποχωρούντα της ασκήσεως των καθηκόντων των υπαλλήλους, μετόχους του Ταμείου εν περιπτώσει θανάτου τούτων εις τα δικαιούμενα κατά Νόμον μέλη της οικογενείας των , καθώς και εις εξαιρετικές περιπτώσεις χορήγησις βοηθήματος εις τους ομολογουμένως αναξιοπαθούντας εργολήπτας Δ. Ε. , ή τας ορφανικάς οικογενείας Εργοληπτών Δ. Ε. , κατά τα δια σχετικού δ/τος και του οικείου Κανονισμού Εσωτερικής λειτουργίας του Ταμείου τούτου καθορισθησόμενα

Άρθρ. 2. 1. Το Ταμείον τούτο αποτελεί πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου υπαγόμενον εις την εποπτείαν του Υπουργείου Δ. Ε. (Γενικήν Διεύθυνσιν Δ. Ε. Διεύθυνσιν Προσωπικού) και διοικείται υπό Συμβουλίου συγκειμένου.....

Άρθρ. 3. " Ασφαλίζονται υποχρεωτικώς : α) Άπαντες οι κεκτημένοι πτυχίον εργολάβου Δημοσίων Έργων β) Το προσωπικόν του Ταμείου υποκείμενον εις κράτησιν 2% εφ' όλων των μηνιαίων αποδοχών των γ) Το ήδη προσωπικόν των Εργοληπτικών Συνδέσμων, εφ' όσον κέκτηται τουλάχιστον προϋπηρεσίαν πενταετή υποκείμενον εις ομοίαν κράτησιν 2% εφ' όλων των μηνιαίων αποδοχών του. Η συμμετοχή του προσωπικού τούτου θα ελεγχθή και εγκριθή υπό της Διοικήσεως, δεν δύνανται δε οι εις την κατηγορίαν ταύτην υπαγόμενοι να υπερβώσι τους 5 εν όλω. Εάν είναι περισσότεροι, η Διοίκησις θα εκλέξη τους έχοντας μάλλον πολυετή υπηρεσίαν."

***Το άρθρον 3 αντικατεστάθη ως άνω δια του άρθρου 2 παρ. 2 του Ν. 2083/1952.

6). Στο άρθρο 15 του ν.1418/1984 –Δημόσια Έργα- Εργοληπτικές επιχειρήσεις ορίζεται:

"1. Την κατασκευή δημόσιων έργων επιτρέπεται να αναλαμβάνουν ημεδαπές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) και στην αντίστοιχη με το έργο κατηγορία και τάξη εγγραφής, καθώς και εργοληπτικές επιχειρήσεις κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις".

Παρατήρηση: Το πρώτο εδάφιο αντικαταστάθηκε με την παρ.1 του άρθρου 4 του Ν.2229/1994 (Α 138)

Οι επιχειρήσεις αυτές μπορεί να είναι ατομικές ή εταιρείες οποιασδήποτε νομικής μορφής ή συνεταιρισμοί, όπως ειδικότερα ορίζεται στην παράγραφο 8 του άρθρου 16 του παρόντος. Το Μ.Ε.ΕΠ τηρείται στο Υπουργείο Δημοσίων Έργων, σύμφωνα με το άρθρο 16 για την παρακολούθηση της τεχνικής και οικονομικής ικανότητας των εργοληπτικών επιχειρήσεων που επιθυμούν να αναλαμβάνουν την εκτέλεση δημόσιων έργων. Με π.δ/γμα καθορίζονται οι περιπτώσεις μικρών έργων την κατασκευή των οποίων μπορεί να αναλάβουν επιχειρήσεις που δεν είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ.

2...3. Για την παρακολούθηση της τεχνικής εμπειρίας στην κατασκευή έργων των προσώπων που στελεχώνουν τις εργοληπτικές επιχειρήσεις του Μ.Ε.ΕΠ τηρείται στο Υπουργείο Δημοσίων Έργων Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (ΜΕΚ), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του νόμου αυτού.

7) Στο Π.Δ/μα 27/1926 Σύσταση Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος.

στο άρθρο 2- Μέλη του ΤΕΕ. Ειδικότητες, -ορίζεται:

"1. Ως τακτικά Μέλη του ΤΕΕ εγγράφονται υποχρεωτικά όλοι οι Ελληνικής ιθαγένειας ή οι έχοντες την ιθαγένεια κράτους-μέλους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, διπλωματούχοι του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου των Πολυτεχνικών Σχολών της Χώρας και των ισοτίμων σχολών του εξωτερικού μετά τη λήψη της άδειας άσκησης του επαγγέλματος. Ειδικές διατάξεις που προβλέπουν την εγγραφή στο ΤΕΕ χωρίς Ελληνική ιθαγένεια ή την ιθαγένεια Κράτους μέλους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διατηρούνται σε ισχύ".

II . ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ-ΥΠΑΓΩΓΗ

Α.α) Ο όρος αυτοαπασχολούμενος προσδιορίζεται εννοιολογικά από την παρ 2 του άρθρου 1 του ν.2084/1992 και περιλαμβάνει τους ασφαλισμένους της χώρας πλην μισθωτών. Συνεπώς δια του όρου αυτού δηλούνται αφενός οι αυτοτελώς απασχολούμενοι (έμποροι, επαγγελματίες, βιοτέχνες, αυτοκινητιστές και ελεύθεροι επαγγελματίες) και αφετέρου οι ανεξάρτητοι επαγγελματίες (δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, ιατροί, μηχανικοί, κ.λ.π

β) Το άρθρο 39 του ν. 2084/1992, καθιερώνει την υποχρεωτική μονομερή ασφάλιση, των ασφαλισμένων από 1-1-1993.

Με την §2 του ως άνω νόμου καθιερώθηκε η αρχή της επιλογής ενός ασφαλιστικού φορέα για τα πρόσωπα τα οποία υπάγονται για πρώτη φορά στην υποχρεωτική ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα. Τα πρόσωπα δηλαδή

αυτά υπάγονται υποχρεωτικά, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 39 του ν. 2084/1992, σε ένα μόνο φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο, σε ένα φορέα επικουρικής ασφάλισης, σε ένα φορέα ασφάλισης ασθενείας και σε ένα φορέα ασφάλισης πρόνοιας. Έτσι, αν για κάποιον ασφαλισμένο που ανήκει στην ανωτέρω κατηγορία συντρέχουν οι προϋποθέσεις, με βάση τις καταστατικές διατάξεις και την διέπυσα σε αυτή κατηγορία, για υποχρεωτική ασφάλισή του σε περισσότερους από έναν ασφαλιστικούς φορείς που χορηγούν της ίδιας κατηγορίας παροχές (π.χ. λόγω της ίδιας ιδιότητας ή απασχόλησης ή λόγω διπλής απασχόλησης με διαφορετικούς φορείς ασφάλισης για κάθε απασχόληση), ο ασφαλισμένος αυτός θα ασφαλισθεί υποχρεωτικά σε ένα μόνο φορέα. Το φορέα αυτό θα επιλέξει ο ίδιος ο ασφαλισμένος με υπεύθυνη δήλωσή του που υποβάλλεται στους εργοδότες και στους φορείς ασφάλισης, το δικαίωμα δε επιλογής ασκείται μέσα σε προθεσμία έξι μηνών από το χρονικό σημείο κατά το οποίο δημιουργείται η υποχρέωση της ασφάλισης στο δεύτερο φορέα. Στη περίπτωση μη υποβολής δήλωσης εντός της παραπάνω προθεσμίας η υποχρεωτική ασφάλιση χωρεί στο φορέα που υπάγεται η κατά το πρώτον αναληφθείσα μισθωτή απασχόληση ή αυτοαπασχόληση ή η ιδιότητα, με εξαίρεση την ασφάλιση στο Ταμείο Συντάξεων και Αυτασφάλισεως Υγειονομικών και στο Ταμείο Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών δημοσίων έργων, η οποία είναι υποχρεωτική.

Δηλαδή, αποκλείονται της επιλογής οι υγειονομικοί και οι μηχανικοί που ασφαλίζονται στο ΤΣΜΕΔΕ. Για τα πρόσωπα αυτά αν ασφαλίζονται και σε άλλο φορέα η ασφάλισή τους στο ΤΣΜΕΔΕ είναι υποχρεωτική, και η ασφάλιση στον άλλο φορέα προαιρετική (το νέο Δίκαιο των Κοινωνικών Ασφαλίσεων Χατζηδημητρίου-Ψηλού σελ 174)

Κατά την έννοια δε του άρθρου 43 του ν. 2084/1992, ως ασφαλισμένοι υπαγόμενοι στις διατάξεις του άρθρου 39 του νόμου αυτού νοούνται τα πρόσωπα τα οποία μέχρι 31.12.1992 δεν είχαν δημιουργήσει ασφαλιστικό υποχρεωτικό δεσμό, λόγω απασχόλησης ή λόγω ιδιότητας, με το Δημόσιο ή με οποιοδήποτε φορέα ασφάλισης για οποιαδήποτε κατηγορία παροχής (κύρια σύνταξη, επικουρική σύνταξη, παροχές ασθενείας, παροχές πρόνοιας), **δηλαδή τα πρόσωπα για τα οποία η ασφαλιστική σχέση δημιουργήθηκε για πρώτη φορά μετά την 1.1.1993**, και δεν καταλαμβάνουν τα πρόσωπα τα οποία είχαν υπαχθεί στην ασφάλιση οποιουδήποτε ασφαλιστικού φορέα

πριν από την 1.1.1993 (Σ.Τ.Ε. 748/2010,339,340/2009 .Γνωμ./ση ΝΣΚ 89/2010).

γ) Στο Ταμείο Ασφάλισης Μηχανικών η ασφάλιση επέρχεται αδιαφόρως της ιδιότητος του ασφαλιζομένου ως μισθωτού ή ανεξάρτητου επαγγελματία, Ασφαλίζονται δε υποχρεωτικά στους φορείς ασθένειας ,επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας που αντιστοιχούν στο συνταξιοδοτικό φορέα κύριας ασφάλισης του ΤΣΜΕΔΕ. (Το Νέο Δίκαιο των Κοινωνικών Ασφαλίσεων – Φ.Παπαδημητρίου,Γ.Ψηλού σελ 106-108)

Κατά συνέπεια η ασφάλιση στο ΤΣΜΕΔΕ επέρχεται είτε αυτοί ασκούν ελεύθερο επάγγελμα,είτε παρέχουν τις υπηρεσίες τους, ως μισθωτοί , σε κάθε μορφής εργοδότη.(Γ.Ψηλός σελ. 729)

Β .Με τις διατάξεις του ν. 3518./2006“Αναδιάρθρωση των Κλάδων του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ), και ρύθμιση άλλων θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας» προσδιορίσθηκαν εξ αρχής(αναδιαρθρώθηκαν), οι λειτουργούντες στο ΤΣΜΕΔΕ ασφαλιστικοί κλάδοι, οι οποίοι απολαύουν λογιστικής και οικονομικής αυτοτέλειας(άρθρο 1 του ν. 3518/2006)..

Περαιτέρω και όσον αφορά τον κλάδο εφάπαξ παροχών, αυτός συστήθηκε με το άρθρο 18 του ίδιου ως άνω νόμου με σκοπό την παροχή εφάπαξ βοηθήματος, υπάγονται δε στην ασφάλισή του υποχρεωτικώς α) οι μέχρι την 31-12-1992 ασφαλισμένοι στο ΤΣΜΕΔΕ εφόσον δεν υπάγονται στην ασφάλιση άλλου φορέα πρόνοιας για τη λήψη εφάπαξ βοηθήματος με εξαίρεση την ασφάλιση στο Ταμείο Πρόνοιας Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΠΕΔΕ)., και β), οι μετά την 1-1-1993 ασφαλισμένοι στο ΤΣΜΕΔΕ.

Γ. Καθίσταται ,λοιπόν σαφές ότι με τις διατάξεις του ν.3518 /2006 ο νομοθέτης θέλησε οι ασφαλισμένοι μηχανικοί να λάβουν κατά την συνταξιοδότησή τους δύο συντάξεις, μία κύρια και μία επικουρική και ένα εφάπαξ βοήθημα. Για το λόγο αυτό εξαιρέθηκαν της υπαγωγής στους κλάδους επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας οι παλαιοί (μέχρι την 31-12-1992) ασφαλισμένοι, οι οποίοι δυνάμει σχετικών διατάξεων τυγχάνουν συγχρόνως ασφαλισμένοι και σε άλλους φορείς επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας. Καλούνται δε φορείς επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας οι ασφαλιστικοί φορείς οι οποίοι έχουν συσταθεί για να βελτιώσουν τη θέση των ασφαλισμένων «δια προσθέτων

περιοδικών ή εφάπαξ παροχών ,πέραν των χορηγουμένων υπό του φορέως κύριας ασφάλισης τοιούτων...Υποχρεωτική είναι η υπαγωγή εις την ασφάλιση ενός μόνο οργανισμού επικουρικής ασφάλισης .Εν συνδρομή προϋποθέσεων υπαγωγής εις πλείονας του ενός οργανισμούς επικουρικής ασφάλισης ,ο ασφαλισμένος έχει δικαίωμα επιλογής **διότι η δευτέρα ασφάλις** παρέχεται ουχί ως υποχρέωση αλλά ως δικαίωμα αυτού» Αντ.Πετρόγλου Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλισης τ.Α΄σελ.157) .δηλαδή κατά την αληθή έννοια των ανωτέρω ερμηνευμένων διατάξεων οι ασφαλιστικοί οργανισμοί αυτοί ανεξαρτήτως σε ποιού Υπουργείου τη εποπτεία υπάγονται, χορηγούν τις προβλεπόμενες από τα καταστατικά παροχές τους υπό τη προϋπόθεση ότι οι ασφαλισμένοι τους ήθελον δικαιωθεί κύριας συντάξεως από τον κύριο ασφαλιστικό φορέα.(ΣΤΕ 2985/2003 ΔΕφΑθηνών 1263/2010)

Δ. Επίσης με το Ν.Δ. 75/1946 συνεστήθη Ταμείον Προνοίας των Εργοληπτών Δημοσίων Έργων , το οποίο αποτελεί ίδιο ανεξάρτητο Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου , με σκοπό την εφάπαξ καταβολή αναλόγου χρηματικού ποσού στον οπωσδήποτε αποχωρούνται ή παραιτούμενων εργολήπτην Δ.Ε. Ασφαλίζονται υποχρεωτικώς όλοι οι κεκτημένοι πτυχίον εργολάβου Δημοσίων Έργων(β.γ.), ενώ κατά τη διάταξη του άρθρ. 4 παρ2 του ανωτέρω ν.δ « Καμμιά πιστοποίηση πληρωμής εκτέλεσης έργου δεν εγκρίνεται ούτε θεωρείται από τις δημόσιες δημοτικές κοινοτικές αρχές και από Ν.Π.Δ.Δ. αν δεν κατατεθεί απόδειξη πληρωμής από το δικαιούχο εργολήπτη δημοσίων έργων υπέρ του Ταμείου Πρόνοιας Εργοληπτών Δημοσίων Έργων ποσοστού ένα στα εκατό (1%) από κάθε, χωρίς καμιά εξαίρεση λογαριασμό πληρωμής εργολήπτη δημοσίων έργων (φυσικού ή νομικού προσώπου) ή και από λογαριασμό προσώπου που δεν έχει την ιδιότητα του εργολήπτη δημοσίων έργων".

Η παρ.2 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 12 του Ν.1384/1983 (Α 106) αφ' ότου ίσχυσε ο νόμος 1276/1982.

Σύμφωνα δε, με την αρ. **A.48271** της **26 Αυγ./9 Σεπτ. 1960 (ΦΕΚ Β΄ 409)**

Απόφαση του Υπουργού Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων,

«Από 1ης Ιανουαρίου 1961 ουδείς κάτοχος πτυχίου εργολάβου Δημ. Έργων γίνεται δεκτός εις δημοσίους διαγωνισμούς εκτελέσεως δημοσίων έργων, δημοτικών, κοινοτικών ή Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου εάν δεν προσκομίζει ενώπιον της αρμοδίας Αρχής της διεξαγωγής τον διαγωνισμόν βεβαίωσιν του

Ταμείου περί καταβολής απασών των προς τούτο εισφορών μέχρι και της προηγούμενης του διαγωνισμού ημερολογιακής τριμηνίας.»

Από τη διάταξη αυτή συνάγεται ότι η κράτηση που αναφέρεται σ' αυτή και επιβάλλεται υπέρ του ανωτέρω Ταμείου εις τους λογαριασμούς πληρωμής των εργοληπτών φυσικών ή νομικών προσώπων για τα έργα που εκτελούν αυτοί του Δημοσίου, Δήμων, Κοινοτήτων και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου δεν είναι εισφορά των εργοληπτών δημοσίων έργων υπέρ του Ταμείου τούτου, στο οποίο είναι, αναγκαστικώς, ασφαλισμένοι οι εν λόγω εργολήπτες, αφού αυτή, όπως ορίζεται, καταβάλλεται και από τους εργολήπτες νομικά πρόσωπα, τα οποία δεν είναι μέλη αυτού κατά τις διατάξεις του ανωτέρω ν.δ/τος. Η κράτηση αυτή αποτελεί δικαίωμα εκ του νόμου του Ταμείου Προνοίας Εργοληπτών Δημοσίων Έργων υφιστάμενου έναντι του εργοδότη επί της αξίας των εκτελουμένων έργων και για το λόγο αυτό επιπίπτει στον εργοδότη και επταυξάνει το κόστος του έργου το οποίο και τελικά επιβαρύνει. (Α.Π.570/1989)

Περαιτέρω, για να είναι κανείς εργολήπτης έργων του δημοσίου, πρέπει να είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (ΜΕΚ) του ΥΠΕΧΩΔΕ, και στη συνέχεια να στελεχώνει εργοληπτική επιχείρηση, που για το νέο μηχανικό είναι ατομική επιχείρηση, η οποία είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ) του ΥΠΕΧΩΔΕ. Για την εγγραφή στο ΜΕΚ και ΜΕΕΠ πρέπει ο μηχανικός να έχει συμπληρώσει τρία (3) χρόνια από την εγγραφή στο ΤΕΕ, να μην είναι μισθωτός υπάλληλος του Δημοσίου και του ευρύτερου Δημόσιου τομέα και να μην είναι μελετητής έργων του Δημοσίου.

Επίσης, με την εγγραφή και κατάταξη των εργοληπτικών επιχειρήσεων στο Μ.Ε.ΕΠ., σε ορισμένη τάξη ανά κατηγορία έργων με αίτησή τους, αποκτούν την ιδιότητα μέλους του Μ.Ε.ΕΠ (16 του ν. 1418/1984), και η οποία ιδιότητα παρέχει στα μέλη της αναγκαία προϋπόθεση για την συμμετοχή τους και την ανάληψη δημοσίων έργων, κ.λ.π., ενώ η αυτοαπασχόληση αποτελεί χαρακτήρα κοινωνικής ασφάλισης (Άρθρ.2 του ν 2084/1992) .

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Εν όψει των ανωτέρω κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, οι απαντήσεις που αρμόζουν στα ερωτήματα που τέθηκαν είναι η εξής:

Α.Ως προς το πρώτο υποερώτημα:

Σύμφωνα με το άρθρο 39 του ν.2084/1992, ο νέος ασφαλισμένος (μετά την 1-1-1993) μηχανικός και εργολήπτης Δημοσίων Έργων ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο Μ.Ε.ΕΠ. ασφαρίζεται υποχρεωτικά βάσει του άρθρου 20 του Ν. 3518/06 μόνο στον Κλάδο Εφάπαξ Παροχών του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. (νυν Τομέας Εφάπαξ Παροχών Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων του Ε.Τ.Α.Α.), και δεν υπάγεται υποχρεωτικά και στην ασφάλιση του Ταμείου Πρόνοιας Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (νυν Τομέα Πρόνοιας Εργοληπτών Δημοσίων Έργων).

Β. Ως προς το δεύτερο υποερώτημα:

Περαιτέρω, με την εγγραφή και κατάταξη των εργοληπτικών επιχειρήσεων στο Μ.Ε.ΕΠ., σε ορισμένη τάξη ανά κατηγορία έργων με αίτησή τους, αποκτούν την ιδιότητα μέλους του Μ.Ε.ΕΠ (16 του ν. 1418/1984), και η οποία ιδιότης παρέχει στα μέλη της αναγκαία προϋπόθεση για την συμμετοχή τους και την ανάληψη δημοσίων έργων, κ.λ.π. Η διάταξη όμως αυτή δεν έχει χαρακτήρα κοινωνικής ασφάλισης, και δεν μπορεί από μόνη της να θεωρηθεί ότι θεμελιώνει υποχρέωση οιασδήποτε ασφαλιστικής κάλυψης.

Γ. Ως προς το τρίτο υποερώτημα

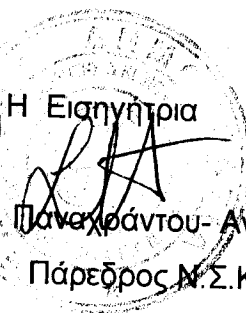
Επίσης, ο νέος ασφαλισμένος, ο οποίος υπάγεται σύμφωνα με το άρθρο 39 του ν.2084/1992 μόνο στην υποχρεωτική ασφάλιση του κλάδου Πρόνοιας του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε δεν υποχρεούται να προσκομίσει για τη συμμετοχή του σε δημόσιους διαγωνισμούς δημοσίων έργων, τη βεβαίωση υποχρεωτικής ενημερότητας του ΤΣΠΕΔΕ, βάση της Υ.Α. Α.48271 της 26Αυγ./9Σεπτ. 1960 απόφασης, ακόμη και για την περίπτωση που θα επέλεγε να ασφαλισθεί προαιρετικά και σε αυτό.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα: 10-4-2012

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΛΑΙΜΟΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Σοφία Παναγιώτου-Αναγνώστου
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.